

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

Brazílie – složitý volební rok

Druhé kolo prezidentských voleb ukončí tento víkend několikaměsíční volební maratón, který letos zažívá Brazílie. Voliči rozhodnou, zda v prezidentském úřadu zůstane dosavadní prezidentka Dilma Rousseff nebo zda ji nahradí

sociální demokrat Aécio Neves. Bez ohledu na výsledek voleb budou nové vládní týmy postaveny před velmi složité úkoly. Brazílie se totiž potýká s výraznými ekonomickými problémy. Po loňském zpomalení meziročního růstu HDP na 2,5 % se letos brazilská ekonomika dostala do recese a neoptimističtější odhady letos předpovídají pouze stagnaci. V prvním čtvrtletí letošního roku brazilský HDP poklesl mezičtvrtletně o 0,2 % a ve druhém čtvrtletí pokles prohloubil na - 0,6 %. Hlavní příčinou tohoto vývoje je pokles investic. V prvním čtvrtletí se jejich objem snížil oproti předchozímu kvartálu o 2,8 % a ve druhém čtvrtletí dokonce o 5,3 %. Vlivem nepříznivého vývoje na trhu práce klesá také spotřeba domácností. To negativně ovlivňuje důležité sektory brazilské ekonomiky zaměřené na uspokojování domácí poptávky. Na druhé straně se centrální bance čím dál obtížněji daří odolávat inflačním tlakům. Zároveň Brazílie udržuje expanzivní fiskální politiku, což vytváří zvýšený tlak na vývoj veřejných financí. Příští měsíce tedy budou pro brazilskou ekonomiku poměrně složité. Oznámení vítěze voleb však alespoň přinese jasno ohledně dalšího vývoje hospodářské politiky, kterou bude tato významná rozvíjející se ekonomika ve střednědobém horizontu sledovat.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
	poslední údaj	
HDP (y/y, %)	2. Q	2,5
Míra inflace (y/y, %)	září	0,5
Míra nezaměstnanosti*/(konec období, %)	září	7,3
Průmyslová produkce (y/y, %)	srpen	-5,2
Stavební výroba (y/y, %)	srpen	-0,9
Vývoz zboží (y/y, %, z b. c.)	srpen	3,4
Dovoz zboží (y/y, %, z b. c.)	srpen	3,1

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku

Zdroj: ČSÚ, MPSV, říjen 2014

VÝVOJ INDEXU PX

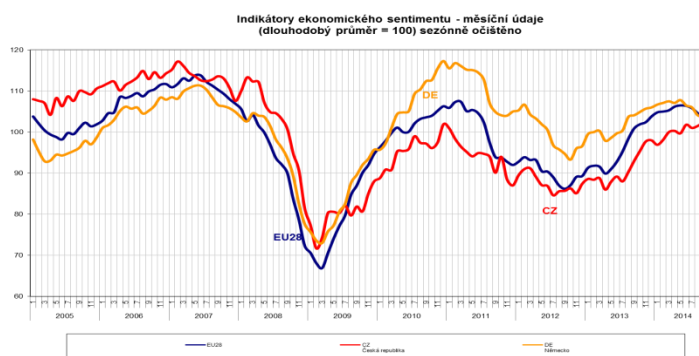
Zdroj: BCPP, říjen 2014

ZPRÁVA TÝDNE

Důvěra v domácí ekonomiku se opět zlepšila

Souhrnný indikátor důvěry v domácí ekonomiku se v říjnu v meziměsíčním srovnání zvýšil již potřetí v řadě, tentokrát o 0,4 bodu a dosáhl hodnoty 8,8 bodu. Z meziročního pohledu si stojí o 5,9 bodu výše. V průmyslu se v říjnu důvěra podnikatelů meziměsíčně nepatrně snížila o 0,3 bodu na hodnotu 3,0 bodu, stejně jako v březnu tohoto roku. Celková důvěra v průmyslu je v meziročním srovnání o 3,3 bodu vyšší. Hodnocení současné celkové ekonomické situace se mírně zvýšilo a hodnocení zahraniční poptávky se téměř nezměnilo. Využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu vzrostlo (o 2,6 bodu) a dosáhlo 85,2 %. Podniky pro příští tři měsíce očekávají snížení tempa výrobní činnosti a téměř nezměněnou zaměstnanost. Očekávání vývoje ekonomické situace pro příští tři měsíce se oproti září mírně snížila, pro příštích šest měsíců se mírně zvýšila. Ve stavebnictví se indikátor důvěry meziměsíčně snížil o 2,5 bodu na hodnotu mínus 30,0 bodu. Ve stavebních podnicích se hodnocení současné ekonomické situace v říjnu zvýšilo, avšak pro příští tři měsíce podniky očekávají pokles tempa stavební činnosti a také zaměstnanosti. Celkově je důvěra ve stavebnictví v meziročním srovnání o 18 bodů vyšší. Ve službách, včetně bankovního sektoru, důvěra v říjnu meziměsíčně mírně klesla o 1 bod na hodnotu 29 bodů, nicméně v meziročním srovnání je o 3 body vyšší. Hodnocení poptávky se v říjnu mírně zvýšilo, ale její očekávání pro příští tři měsíce se snížila. Důvěra se meziměsíčně i meziročně zvýšila v odvětví obchodu a u spotřebitelů. V obchodu oproti září vzrostla o 3,4 bodu a indikátor spotřebitelské důvěry zaznamenal růst o 3,8 bodu. Obavy domácností z jejich vlastní finanční situace, a stejně tak i obavy ze zvýšení nezaměstnanosti, se snížily. Úmysl spořit a obavy z růstu cen se v meziměsíčním srovnání nezměnily.

Povzbudivá data dnes přinesly předběžné indexy nákupních manažerů v eurozóně. Podle nich se v Německu zrychlila výroba, nové zakázky ve výrobě se po předchozím poklesu stabilizovaly a zejména v průmyslu rostla zaměstnanost. Pokud se optimistická čísla na začátku listopadu potvrdí, pomohou v příštích měsících udržet pozitivní náladu i v domácím průmyslu.

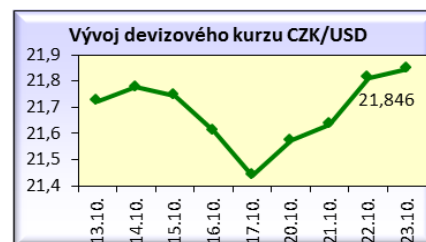

Zdroj: ČSÚ

Vývoj kurzu od 13. do 23. října 2014

Zdroj: ČNB, říjen 2014

Z DOMOVA

Bankovní asociace zachovala odhad letošního růstu HDP

Česká bankovní asociace (ČBA) ve své aktualizované prognóze zachovala minulý odhad letošního růstu tuzemské ekonomiky o 2,4 %. V roce 2015 by měl HDP růst rovněž o 2,4 %, když ještě v pololetí očekávala asociace růst o 2,7 %. Aktuální prognóza vznikla na základě příspěvků analytiků ČSOB, České spořitelny, Raiffeisenbank, UniCredit Bank, Komerční banky, GE Money Bank, Citibank a ING Bank.

Výdaje na výzkum a vývoj stále rostou

Výdaje na výzkum a vývoj (VaV) pokračovaly v roce 2013 v růstu a činily celkem 77,9 mld. Kč, když meziročně vzrostly o 5,5 mld. Kč. Poměr těchto výdajů k HDP dosáhl 1,91 % HDP. Nejvíce vydal na VaV podnikatelský sektor. V roce 2013 utratil 42,3 mld. Kč (54 % celkových výdajů na VaV). Z domácích veřejných zdrojů byla vynaložena částka 27 mld. Kč. Nejvíce peněz dávají na VaV podniky působící v odvětvích zpracovatelského průmyslu, a to především v oblasti automobilového průmyslu a ve strojírenství. Údaje zveřejnil ČSÚ.

Shoda na zavedení elektronické evidence tržeb

Zástupci zaměstnavatelů, odborů a vlády se shodli na podpoře zavedení elektronické evidence tržeb, kterou chystá spustit Ministerstvo financí od ledna 2016. Cílem projektu je omezit daňové úniky.

Výroba aut v ČR podle odhadu letos možná překoná rekord

Podle Sdružení automobilového průmyslu tuzemské automobilky letos vyrobí kolem 1,2 milionu osobních vozů, což je meziročně o 6 % více. Výroba by tak překonala

rekord z roku 2011. Za leden až září produkce meziročně stoupla o 12,2 % na 936.151 vozů.

Kolínská automobilka TPCA plánuje růst

Automobilka TPCA Toyota Peugeot Citroën plánuje letos vyrobit kolem 200.000 aut, meziročně o 8 % více. Od začátku výroby (2005) na trh dodala 2,3 mil. vozů typu Toyota Aygo, Peugeot 107 a Citroën C1. V TPCA pracuje 3700 lidí.

Výrobce motorů Hatz hodlá do ČR přemístit část provozu

Německý výrobce dieselových motorů Hatz přeloží do svého závodu ve Vlachově Březí z centrály v německém Ruhstorfu část provozu a s tím i 120 pracovních míst. Část výroby by se měla do jižních Čech přesunout od roku 2016. V současnosti je v českém závodě zaměstnáno zhruba 50 lidí. Společnost Hatz patří mezi největší německé výrobce dieselových motorů. Kromě centrály v Ruhstorfu, kde zaměstnává kolem 1000 lidí, má ve světě 13 menších závodů.

Výroba a tržby Prechezy letos rostou

Chemička Precheza za osm měsíců letošního roku zvýšila tržby meziročně o 13 % a vykázala provozní zisk. Loni Precheza kvůli poklesu cen titanové běloby na světových trzích i problémům se zprovozněním nové technologie na výrobu kyseliny sírové snížila čistý zisk o 71 % na 211 mil. Kč, z rekordních 737,5 mil. Kč v roce 2012.

Unipetrol ve 3. čtvrtletí dosáhl zisku

Petrochemický holding Unipetrol se po loňské ztrátě ve 3. čtvrtletí 2014 vrátil k zisku a vydělal 1,4 mld. Kč. Tržby se meziročně zvýšily o 37 % na 34 mld. Kč vlivem provozování vyšší rafinerské kapacity a

významného nárůstu prodeje. Od letošního ledna do konce září však vykázal konsolidovanou ztrátu 1,15 mld. Kč, když loni ve stejném období hospodařil se ztrátou 706,1 mil. Kč. Výsledky za devět měsíců negativně ovlivňuje mimořádná bezhotovostní účetní položka z 2. čtvrtletí, kdy holding snížil hodnotu aktiv v rafinerském segmentu o 4,721 mld. Kč.

Unilin přestěhoval výrobu z Malajsie na Moravu

Koncern Unilin, výrobce dřevěných podlah, přesunul výrobu pro evropský trh z Malajsie do Vyškova. Otevřel v průmyslové zóně na okraji města novou výrobní halu s novými technologiemi za 63 mil. Kč. Kapacita závodu se po investici zvýšila více než o polovinu. K současným 170 zaměstnancům by mělo postupně přibýt dalších pětadvacet.

Česká Alba-Metal za první rok v USA už ztrojnásobila výrobu

Strojírenská firma Alba-Metal z Ladné na Břeclavsku před rokem otevřela pobočku v americkém státě Georgia a za toto období už ztrojnásobila výrobu, zavedla třetí směnu a shání další zaměstnance.

Český Papcel koupil svého francouzského konkurenta

Tuzemský výrobce papírenských strojů Papcel Litovel ovládl společnost ABK Groupe z Francie. Akvizice české firmě pomůže rozšířit výrobní portfolio a získá přístup na nové trhy. ABK Groupe podle firmy bude dál fungovat jako samostatná firma. Ve východofrancouzském Tullins, kde společnost sídlí, zůstane výroba i kompletní management.

Hacvia postaví halu v kopřivnické zóně

Chemicko-farmaceutická společnost Hacvia hodlá na zhruba půlhektarovém pozemku v průmyslové zóně v Kopřivnici

postavit halu pro vývoj a výrobu léčiv. Do výstavby a vybavení haly bude firma v první fázi investovat přes 10 milionů Kč.

Přehnaná byrokracie odrazuje zahraniční firmy

Při rozhodování zahraničních firem o nájmu nebo koupi logistického parku, skladu, nebo výrobní haly, zůstává klíčovým faktorem lokalita, dostatek kvalifikovaných pracovníků a dobrá dopravní dostupnost. Průmysloví developeři si v ČR nejvíce stěžují na přehnanou byrokracii a dlouhý proces povolování staveb, nedostatečnou dopravní infrastrukturu, nekvalitní legislativu a její časté změny. Vyplývá to ze Studie developerských společností 2014 společnosti CEEC Research.

ZE ZAHRANIČÍ

V EU vládní dluh ve druhém čtvrtletí dále roste

V Evropské unii vzrostl v letošním 2. čtvrtletí vládní dluh na 87 % HDP z 85,1 % HDP ve stejném období 2013. V eurozóně se zvýšil vládní dluh na 92,7 % HDP z loňských 91,7 % HDP. Ze zemí, kde jsou kvartální data sledována, na tom byla nejhůře Itálie (133,8 % HDP), za ní se drží Portugalsko (129,4 % HDP) a Irsko (116,7 % HDP). Nejnižší dluh k HDP naopak zaznamenaly Estonsko (10,5 % HDP) a Lucembursko (23,1 % HDP).

Výrobní PMI v eurozóně vzrostlo

Podle předběžných údajů se index nákupních manažerů v průmyslu eurozóny mírně zvýšil ze zářijových

50,3 bodu na 50,7 bodu. K pozitivnímu výsledku přispěl německý průmysl, kde index v říjnu překvapivě vzrostl na 51,8 bodu ze zářijových 49,9 bodů. Francouzský průmyslový PMI naopak opět zklamal poklesem na 47,6 bodu ze 48,4 bodu.

Bundesbank nečeká výraznější oživení ekonomiky

Německá centrální banka, vzhledem ke slabým zakázkám a pesimistické náladě ve firemním sektoru, nepočítá ve zbytku roku 2014 s výraznějším oživením ekonomiky. Ve 3. čtvrtletí očekává hospodářský výkon na úrovni 2. čtvrtletí, event. si mírně polepší oproti 1. čtvrtletí. Podmínky na německém trhu práce zůstávají nicméně příznivé, podporují spotřebitelskou poptávku a pomáhají tak kompenzovat útlum v průmyslu.

Nezaměstnanost na Slovensku na dlouholetém minimu

Míra nezaměstnanosti na Slovensku v září klesla již osmý měsíc po sobě a dosáhla nejnižší úrovně od listopadu 2010. V září bylo bez práce 12,44 % obyvatel, v srpnu 12,56 %. Míra nezaměstnanosti by letos měla podle tamního Ministerstva financí dosáhnout 12,8 % ve srovnání s 14,1 % v roce 2013.

Nezaměstnanost ve Španělsku klesla nejnižší za téměř tři roky

Míra nezaměstnanosti ve Španělsku ve 3. čtvrtletí klesla z 24,5 % ve 2. kvartálu na 23,7 %. Tvorbu pracovních míst podpořil růst ve

stavebnictví a v sektoru služeb. Španělsko má však nadále druhou největší míru nezaměstnanosti v eurozóně (po Řecku).

Americká inflace v září stagnovala

Spotřebitelské ceny v USA v září nepatrně meziměsíčně vzrostly o 0,1 %, meziročně zůstala inflace na 1,7 %, kam klesla v srpnu. Konsensus trhu byl nastaven na meziměsíční stagnaci, resp. na meziroční růst cen o 1,6 %. Celkový index táhly směrem vzhůru potraviny, které meziměsíčně zdražily o 0,3 %. Ceny energií naopak klesly o 0,7 %.

Ekonomický růst Číny zpomalil na pětileté minimum

Tempo růstu čínské ekonomiky ve 3. čtvrtletí 2014 podle předpokladů mírně zpomalilo. HDP se zvýšil meziročně o 7,3 %, což je nejnižší nárůst za více než pět let. Druhá největší ekonomika světa se vrátila ke zpomalování, které na čas přerušila stimulační opatření vlády ve 2. čtvrtletí 2014.

Prodej aut v Číně letos poroste pomaleji

Růst prodeje automobilů v Číně v roce 2014 pravděpodobně výrazně zaostane za očekáváním. Generální tajemník Čínského sdružení automobilových výrobců Tung Jang předpokládá zvýšení prodeje zhruba o 4,6 % na 23 mil. vozů. Svaz přitom už v červnu snížil odhad růstu na 8,3 % z původně předpokládaných 10 %.

FOCUS

Ekonomické dopady sankcí proti Rusku na české podnikatele

Dne 23. 10. 2014 proběhla v Evropském domě v Praze debata o ekonomických dopadech sankcí na české podnikatele. Debata byla součástí projektu Zastoupení Evropské komise v České republice a Informační kanceláře

Evropského parlamentu v ČR realizovaného Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při Evropské unii. Diskutovalo se o evropských sankcích proti Rusku, o ruských sankcích proti Evropské unii, o jejich dopadech na hospodářský růst České republiky, Evropské unie a Ruska, ale i o konkurenceschopnosti českých firem a ostatních zemí. Diskusní setkání, které moderovala ředitelka České podnikatelské reprezentace při EU paní Alena Mastantuono, zahájil pan Jan Michal, vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR. Na akci vystoupili pan Karel Havlíček (předseda představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR), paní Helena Horská (hlavní ekonomka Raiffeisenbank a.s.), pan Miroslav Zámečník (poradce prezidenta Hospodářské komory České republiky) a pan Vilém Semerák (ekonom CERGE-EI).

Doposud přijala Evropská unie několik sankčních opatření vůči Ruské federaci v reakci na její postup na Ukrajině. První vlna sankcí, která začala platit 17. března t.r., byla zaměřena proti konkrétním fyzickým a později pak v květnu i právními osobám. Byly vydány seznamy osob se zákazem vstupu na území Evropské unie a došlo k zmrzení jejich účtů. Poslední sankční opatření z 12. září zpřísňuje dosavadní sankce a omezuje obchod se zbraněmi, vývoz zboží a technologií dvojího užití, vývoz citlivých technologií pro ropné odvětví a související obory. Rozšiřuje omezení týkající se unijního kapitálového trhu pro finanční instituce vlastněné více než 50 % Ruskou federací, především obchodu s cennými papíry. Restrikce jsou zacíleny na transakce a poskytování finančních prostředků a investičních služeb, vydávání nových dluhopisů, akcií atd., s termínem obratu delším než 30 dní.

Ruská strana odpověděla protiopatřeními vůči Evropské unii a dalším státům. Jde o zákaz dovozu zemědělských produktů, jako jsou masné výrobky, mléko a mléčné produkty, ryby, ovoce a zelenina. Dále zákaz dovozu určitých druhů strojírenských výrobků pocházejících z cizích států za účelem nákupů zajišťujících státní a obecní potřeby a zákaz nákupu zahraničního spotřebního zboží pro zajištění federálních potřeb (především textil, oděvy, výrobky z kůže, kožešin, obuv a příslušné suroviny, polotovary, apod.).

Všechna sankční opatření jsou prozatím přijata na dobu jednoho roku. České republice a dalším zemím byly vyjednány výjimky, které výrazně zmírňují dopady na firmy a podnikatele. Sankce se tak nebudou týkat např. vývozu obráběcích strojů. Účastníci debaty se shodli na tom, že vliv sankcí na naši ekonomiku není tak výrazný jak se spekulovalo a samotné hodnocení dopadu sankcí je velmi obtížné. Jednotlivé varianty se od sebe liší, např. vliv na HDP ČR se odhaduje na pokles zhruba o 0,1 p.b. až 0,5 p.b. Negativní dopad na naši ekonomiku však může mít především pokles vývozu ze zemí, do kterých ČR exportuje, a jejichž vývozy směřují do Ruska. V našem případě to je náš hlavní obchodní partner Německo. Bezprostřední náklady sankcí nejsou velké ani pro Evropskou unii jako celek, postihnou spíše Pobaltské země, Polsko a Finsko. Otázkou je ale dlouhodobý výhled do budoucnosti, kdy podle nejhoršího scénáře by v případě nestability v regionu mohlo sekundárně dojít k vyšším výdajům na obranu, event. náhradní zdroje energií. Každopádně ve výsledku pocítí největší dopady Ruská federace, a to především přes finanční trhy. Je třeba počítat výhledově s poklesem ruské ekonomiky. Rusko již nyní dlouhodobě ztrácí světový prim a aktuálně se podílí jen 3 % na světovém HDP. V důsledku současného dění se stává z investičního hlediska nejistou destinací. Příliv zahraničních investic prudce zpomalil, místní investoři opouštějí zemi a navíc jeho rozpočet citelně pocítuje pokles ceny ropy.

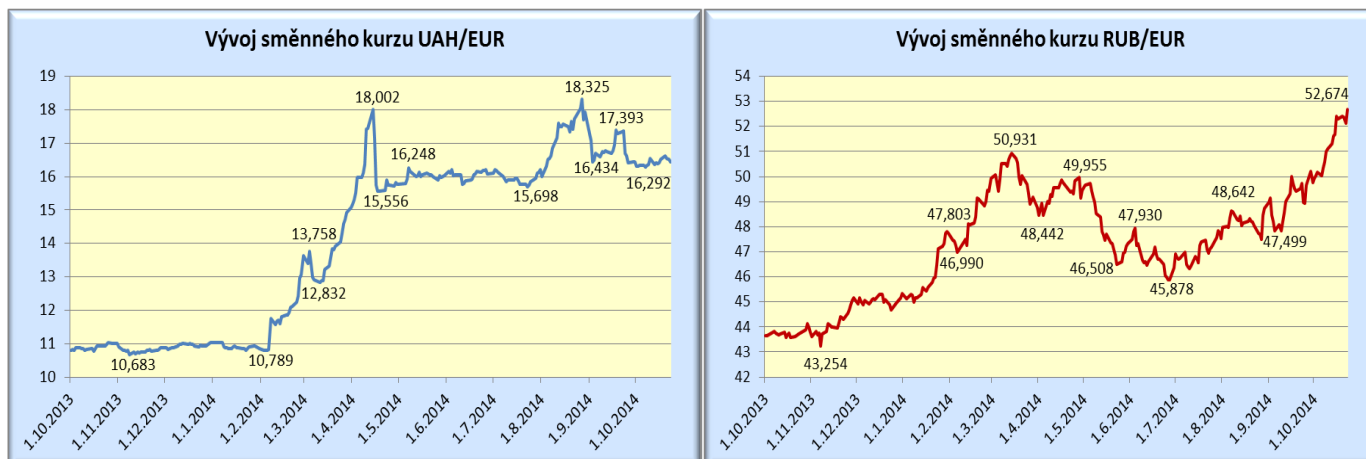
Z debaty vyplynulo, že čeští podnikatelé, než hledat nové exportní příležitosti, by měli za současné situace rozšířit svůj podíl na současných trzích. Firmy by měly do budoucna především dobře diverzifikovat podnikatelská rizika. Stát by rozhodně neměl českým podnikatelským subjektům kompenzovat ztráty vzniklé z důvodu sankcí. Měl by naopak posilovat konkurenceschopnost českých firem, snížit byrokratickou zátěž, zlepšit infrastrukturu, vzdělávání apod. Samotné přímé dotazování u firem na důsledky sankcí nemá valnou vypovídací hodnotu. Při odpovědích dochází k subjektivnímu hodnocení situace a následného nadhodnocení škod.

Z diskuze dále vyplynulo, že napjaté vztahy mezi Ruskem a Evropskou unií nebudou mít ani vítěze ani poraženého. Vyšší dopady oboustranných sankcí budou směřovat hlavně na Rusko než na Evropskou unii a nejhůře na tom bude nadále Ukrajina.

Den otevřených dveří na MPO

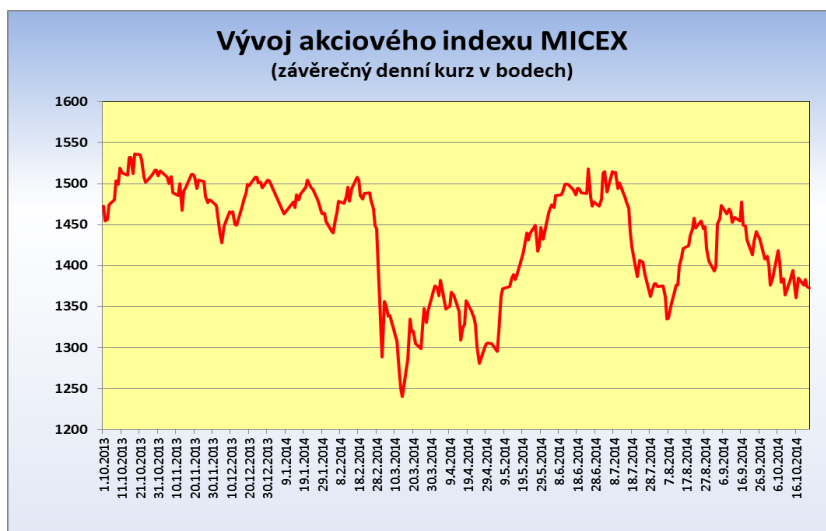
Ministerstvo průmyslu a obchodu pořádá v úterý 28. října 2014 od 10:00 do 16:00 hodin Den otevřených dveří. Veřejnost může navštívit hlavní budovu ministerstva v ulici Na Františku, včetně reprezentativních prostor budovy, a také prohlédnout původní náčrty a plány stavby od architekta Josefa Fanty. Pro dokreslení doby První republiky, ve které budova vznikala, bude pro návštěvníky rovněž připravena expozice historických vozů z let 1929 - 1939, jež zapůjčí Národní technické muzeum.

OKÉNKO SNS

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Zdroj: www.kurzy.cz, graf MPO

Rusko dočasně zakáže dovoz ovoce a zeleniny z Ukrajiny

Rusko rozšířilo potravinové embargo na dočasný zákaz dovozu ovoce a zeleniny z Ukrajiny. Ruská veterinární a fytosanitární služba Rosselchoznadzor uvedla, že důvodem je nedostatečné označování tohoto zboží. To podle ní dokazuje, že nepochází z Ukrajiny, ale zřejmě ze zemí EU, odkud je od září dovoz těchto produktů zakázán. Navíc ukrajinské dodávky bývají údajně často postiženy hmyzími škůdci.

UDÁLOSTI V PŘÍŠTÍM TÝDNU (27. až 31. října 2014)

Pondělí (27.10.)

- Ifo: Index ekonomického klimatu (říjen 2014)

Čtvrtek (30.10.)

- Evropská komise: Indikátor ekonomického sentimentu ESI (říjen 2014)
- Německo: Nezaměstnanost (září 2014)
- Španělsko: Hrubý domácí produkt (3. čtvrtletí 2014)
- USA: Hrubý domácí produkt (3. čtvrtletí 2014)

Pátek (31.10.)

- ČSÚ: Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity (září 2014)
- Eurostat: Inflace eurozóny (říjen 2014)
- Eurostat: Nezaměstnanost (září 2014)
- Německo: Maloobchod (září 2014)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.